

Alver kommune
Havnevegen 41 A
5918 FREKHAUG
Att. Rolf Raknes

Saksbehandlar, innvalstelefon

Hege Brekke Hellesøe, 5557 2352

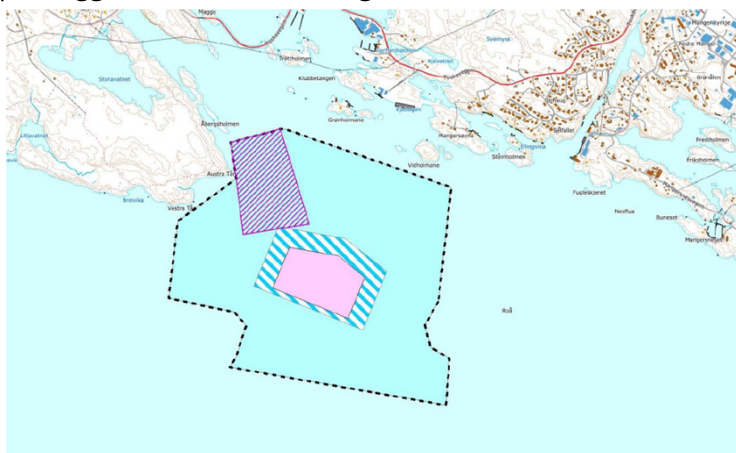
Samordna uttale - Offentleg ettersyn - Alver (Radøy) - akvakulturområde Toska sør - detaljregulering

Vi viser til melding om offentlig ettersyn av detaljregulering for akvakulturområde ved Toska sør i Alver kommune (tidlegare Radøy kommune). Vi viser òg til brev av 22.12.2017 der kompetanse til å samordne motsegn er delegert til Fylkesmannen.

Fylkesmannen har fått utsett høyringsfrist til å gje samordna uttale til 10.02.2020.

Bakgrunn

Detaljreguleringa sitt hovudføremål er å legge til rette for etablering av eit nytt og moderne akvakulturanlegg på Toska sør. Dette inneber eit makebyte av areal innanfor plangrensa og ei regulering der tilstrekkeleg areal vert avsett til akvakultur for å kunne etablere nytt anlegg beståande av åtte merdar, fôrflåte m.m. på sjøflata og tilhøyrande fortøyingliner/ankerfeste. Sett i høve til dagens kommuneplan og løyve vil reguleringsplanen legge til rette for flytting av anlegg, større og moderne anlegg, og vidare høgare produksjonsvolum (MTB) samanlikna med dagens situasjon. Ein planlegg området for utvikling av lokaliteten for moderne drift og framtidig teknologi.

Noverande AK-område teikna med lilla skravur og nytt AK-område med rosa farge.

Det er regulert tilstrekkeleg areal for å kunne auke produksjonsmengda utover dagens løyve i området, frå MTB på 1560, til 3600. Dette opnar også dagens kommuneplan for med omsyn til storleik på akvakulturføremålet. Avsett areal til akvakultur i gjeldande kommuneplan er om lag 172 dekar. Reguleringsplanen set av 122 dekar til akvakultur, og reduserer slik areal avsett til einbruk akvakultur i området ved Toska sør.

Vurderingane av planframlegget har lagt til grunn at total mengde biomasse vert auka på lokaliteten. I samband med tidlegare lokalitetsklarering og i søknad frå 2016 er det gjort omfattande akvakulturfaglege utgreiingar. Dette er kunnskap som vert samanstilt og nytta som kunnskapsgrunnlag i planarbeidet. Sjølv om utgreiingane frå 2016 er basert på noko anna plassering enn i planframlegget er analysane relevante for planarbeidet. Det er vurdert at det ikkje er behov for å innhente ytterlegare data ut over eksisterande kjelder.

Planstatus

I gjeldande kommuneplan er planområdet sett av til akvakultur (AK) og bruk og vern av sjø og vassdrag. Planen er ikkje i samsvar med overordna plan, men gjer som nemnt eit makebytte slik at arealbeslaget til akvakultur blir noko mindre enn i kommuneplanen.

Statleg samordning

I denne saka har Fylkesmannen ikkje motteke varsel om motsegn frå andre statsetatar.

Fylkesmannen si vurdering – dialogpunkt

Planen er godt gjennomarbeidd med ei god konsekvensutgreiing. Konsekvensutgreiinga konkluderer med at planframlegget vil ha noko negativ konsekvens på naturmangfald, landskap og kulturminne. Samfunnsverknad på sysselsetting og ringverknad har fått positiv konsekvens og resten av temaa har fått liten negativ eller ingen konsekvens.

Bakgrunnen for at naturmangfald kjem ut med noko negativ konsekvens er i hovudsak at planframlegget vil føre til auka samla belastning på økosystemet ut frå flytting av lokalitet og eventuell auka produksjon, og særleg for bruk av lusemiddel og for organisk belastning. Vidare gir planframlegget med auka produksjon auka sannsyn for at fleire fisk vil rømme dersom det skulle skje uhell, auke mengd lakselus i området som gir ei lita forverring i lusesituasjonen for utvandrande laksesmolt og beitande sjøaure i området.

Anadrom villfisk

Konsekvensutgreiinga er klar på at auke i biomasse og eit større anlegg kan få negative konsekvensar for vill laks frå dei store vassdraga rundt Osterøy, som har ei av utvandingsrutene forbi planområdet og for aure som beitar i området. Dette gjeld både problem med lakselus og andre fiskesjukdomar. Rådgivande biologar vurderer også at 160 meter ringar har eit større volum og såleis høgare biomasse (tal fisk per merd) samanlikna med eksisterande lokalitet, og det er difor sannsynleg at fleire fisk vil rømme dersom uhell skjer. Vi er samd med vurderingane som er gjort, men meiner konsekvensutgreiinga burde vore klarare på kva verdiar laksestammene i vassdraga rundt Osterøy har, og vidare vore klarare på at Norge har eit særleg forvaltningsansvar for desse laksestammene. Det burde også kome klarare fram at bestandane er svært pressa.

Fylkesmannen viser til lakse- og innlandsfisklova § 1 og 7a, som mellom anna seier at lova skal

«sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder samt andre ferskvannsorganismer forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens mangfold og produktivitet bevares».

«Hensynet til fiskeinteressene og ivaretagelse av fiskens og andre ferskvannsorganismers økologiske funksjonsområder skal innpasses i planer etter plan- og bygningsloven i kommune og fylke» jf § 7a

Både villaks og aure har funksjonsområde som vil verte påverka av planframlegget, og særleg villaksen er pressa. Vossolaksen er ein bestand som har særleg stor verdi og som det nasjonalt er investert store summar i å sikre. Fylkesmannen si vurdering er at ein ikkje kan godkjenne ein plan som vil gjere tilstanden for villaksen verre i dette området.

Korallar

Det er registrert sjøtre, som er ein raudlista hornkorall, nordvest for anlegget. I konsekvensutgreiinga står det: *«Det er berre registrert denne eine førekomsten i området som er kartlagd. I tillegg er det registrert andre hornkorallar i området, men ikkje av det omfang som klassifiserer til naturtypen hardbotnkorallskog. Sona innanfor 250 m frå eit anlegg vil være den med mest sannsyn for påverknad. Avhengig av lokale straum- og botntilhøve kan ein ikkje sjå bort frå at sedimentering også innanfor 250-1000 m kan ha negativ påverknad på korallførekomst. Rådgivende Biologer vurderer at organisk belastning vil ha forventa negativ konsekvens for korallførekomsten. Rådgivende Biologer viser til at det er mogleg at det kan finnast fleire førekomstar i området som ikkje vart fanga opp av deira granskingar.»*

Konsekvensutgreiinga er god og vi har ikkje særlege merknader til denne utover at det kunne ha vore ein fordel å få gjort fleire undersøkingar kring korallførekomstane.

Utvida dialog med kommunen

I tråd med rutinane for samordning av statlege organ har Alver kommune og Fylkesmannen ønska eit dialogmøte om planen, før det vert tek stilling til om det lyt fremjast motsegn. Møtet vart halde den 22.01.2020 i Statens hus, Bergen.

Til stades frå Alver

- Rolf Raknes, fagleiar areal og samfunn
- Marianne Aadland Sandvik, avdelingsleiar plan og byggesak
- Silje Haukedal, avdelingsleiar miljø og tilsyn
- Lennart Falkenberg-Arell, rådgjevar
- Turid Verdal, plankonsulent

Til stades frå Fylkesmannen

- Egil Hauge, seksjonsleiar
- Hege Brekke Hellesøe, seniorrådgjevar

Tema som vart drøfta

Fylkesmannen innleia med å skisse opp utfordringane i sjøareala i eit større område. Kommunen orienterte så om planprosessen og sitt syn på saka. Dialogpunkta vart så presentert og diskutert. Nedanfor gjev vi att konklusjonane på dei einskilde punkta.

Ankringsområde

Først vart planen si løysing for oppankring diskutert. I planframlegget vert det lagt opp til at ein kan ha oppankring i arealformål «bruk og vern av sjø og vassdrag» definert som fleirbruksområde for ferdsel, fiske, natur og friluftsliv. Når ein tillét ankringsområde for akvakultur i ordinært bruk og vern av sjø og vassdrag, vil det ikkje gå fram av plankartet at ein kan treffe på ankringsanlegg her. Fylkesmannen meiner i utgangspunktet at det er ei betre løysing om ankringsområde vert klart avgrensa i plankartet, då fortøyingar til moderne akvakulturanlegg ut frå røynsle i praksis vil setje

andre interesser til side, særleg visse typar fiske/ fritidsfiske. Fylkesmannen meiner difor at kommuneplanen betre vil fylle funksjonen som kjelde til informasjon mot ålmenta, dersom ein i staden nyttar eit kombinert formål der akvakultur inngår, med føresegn om at det gjeld oppankring av akvakulturanlegget.

Villaks og sjøaure

Konsekvensutgreiinga viser at planen kan påverke vill laks og aure negativt. Dette er i hovudsak knytt til auke av biomasse. Fylkesmannen si vurdering er at vi ikkje kan godta ei utvikling i fjorden som gjer levevilkåra for villaks og aure verre enn i dag. Vi meiner dette ikkje vil vere ei berekraftig forvaltning av naturmangfald i sjø.

Det vart drøfta om kommunen, som planstyresmakt kan sikre at planen gjev eigne rammer og vilkår for ei berekraftig, framtidig utnytting av arealet. Fylkesmannen minna om at dette i så fall ikkje kan gjerast gjennom å gje planføresegner knytt til drift. Derimot kan kommunen, etter Fylkesmannen sitt syn, vurdere å formulere føresegner til kva grad av utnytting som kan opnast opp for innafor AK-området, basert på ei konkret vurdering av det faktiske arealet som trengst for å nytte det produksjonsomfanget (MTB) som KU viser er forsvarleg.

Vidare kan kommunen ev. vurdere å gje føresegner om naudsynte vilkår for bruk av arealet, for å sikre omsyn til forhold utanfor planområdet, jf. pbl. § 12-7, 1. og 2. ledd. Til dømes at planen ikkje heimlar tiltak som kan føre til at nasjonale miljøstandardar (t.d. kvalitetsnorma for villaks etter naturmangfaldlova eller statleg fastsette grenser for miljøpåverknad frå akvakultur) vert overskridne.

Fylkesmannen gav uttrykk for at det er lite praksis å støtte seg på i denne samanhengen, men vi vil gjerne delta i drøftingar saman med kommunen, Vestland fylkeskommune og andre statlege styresmakter for å prøve ut dette.

Vi oppfatta at det var semje om at kommunen skal jobbe vidare med planen på dette punktet, med sikte på å sikre at planen skal forvalte funksjonsområda til villaks og aure på ein berekraftig måte.

Korallar

Planens verknad på korallane, og om konsekvensutgreiinga er god nok på dette punktet, vart så diskutert. Det vart semje om vidare dialog på dette punktet. Etter møtet har det vore dialog mellom Rådgivande biologar og miljøavdelinga hjå Fylkesmannen. Fylkesmannen si vurdering etter dette, er at vi kan rekne denne delen av utgreiingane som tilstrekkelege i høve til å oppfylle kravet til kunnskapsgrunnlag i plansamanheng, jf. naturmangfaldlova § 8. Vi gjer likevel merksam på at korallar kan verte eit tema når det skal gjevast utsleppsløyve etter forureiningslova og at det kan verte aktuelt å setje krav om overvaking i denne prosessen.

Konklusjon

Fylkesmannen konkluderte i møtet med at den utvida dialogen i denne saka har ført fram og at kommunen vil følgja opp temaa (jf. ovanfor), og ha ein vidare dialog med Fylkesmannen om dette.

Vi legg dermed til grunn at kommunen forlenger medverknadsfasen for planarbeidet, jf. pbl. § 1-4. Når reguleringsplanen er utbetra i samsvar med ovanstående må Fylkesmannen ha planen til gjennomsyn og ny vurdering, før kommunen kan eigengodkjenne planen.

Med helsing

Nils Erling Yndesdal
avdelingsdirektør

Egil Hauge
seksjonsleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Vestland fylkeskommune Postboks 7900 5020 BERGEN